

นักศึกษาต่างชาติ : เป้าหมายที่ต้องการเพื่อหารายได้เข้าประเทศ

บัญญัติ สุขศรีงาม*

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาจะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้มีประสิทธิภาพและมีคุณค่าที่สามารถแข่งขันกับนานาประเทศ with ทุกประเทศจึงมุ่งปฏิรูปการศึกษาให้มีความเป็นเลิศและทันสมัยยิ่งขึ้น นอกจากจะให้ประชาชนของประเทศตนได้ศึกษาแล้วยังเป็นแนวทางชักจูงใจให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนเพื่อหารายได้เข้าประเทศอีกด้วย การที่แต่ละประเทศเร่งปฏิรูปการศึกษาเช่นนี้ทำให้

นักศึกษาต่างชาติจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีโอกาเลือกที่จะเข้าศึกษาในประเทศใดก็ได้ตามศักยภาพของตน จึงขอนำเสนอเรื่องการพัฒนาการศึกษาของบางประเทศเพื่อวัตถุประสงค์หารายได้เข้าประเทศมาแล้วสู่กันฟัง ดังนี้

1. สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่คนรุ่นใหม่ในทุกภูมิภาคของโลกมุ่งหวังจะเข้าไปศึกษาหาความรู้ ทำให้ในแต่ละปีมีนักศึกษาต่างชาติจำนวน

มากได้เข้ามาศึกษาในสหรัฐอเมริกาเมื่อไม่นานมานี้ สถาบันการศึกษานานาชาติ สหรัฐอเมริกาได้รายงานข้อมูลของนักศึกษาต่างชาติในสหรัฐอเมริกาพบว่าในปีการศึกษา 2544-2545 มีนักศึกษาจากทวีปเอเชียเดินทางเข้ามาศึกษาในสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองมาได้แก่ นักศึกษา จากทวีปยุโรป ลาตินอเมริกัน ตะวันออกกลาง และแอฟริกา (ตารางที่ 1) โดยนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสหรัฐอเมริกา 10 อันดับแรก ได้แก่ อินเดีย

จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน คานาดา เม็กซิโก ตุรกี อินโดนีเซีย และไทย (ตารางที่ 2) สำหรับสาขาวิชาที่เลือกเรียนมากที่สุด ได้แก่ บริหารธุรกิจ และการบริหาร (ร้อยละ 20) วิศวกรรมศาสตร์ (ร้อยละ 15) และคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 13)⁹ การที่มีนักศึกษาต่างชาติจำนวนมากเข้ามาศึกษาทำให้สหรัฐอเมริกามีรายได้จากนักศึกษาเหล่านี้อย่างมากมายมหาศาลและเป็นประเทศเดียวในโลกที่มีรายได้จากนักศึกษาต่างชาติมากที่สุด

ตารางที่ 1 นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสหรัฐอเมริกาปีการศึกษา 2544-2545

แหล่งของนักศึกษาต่างชาติ	ร้อยละ
เอเชีย	56
ยุโรป	14
ลาตินอเมริกา	12
ตะวันออกกลาง	7
แอฟริกา	6

ที่มา : มติชน 19 พฤษภาคม 2546

ตารางที่ 2 นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสหรัฐอเมริกา 10 อันดับแรกปีการศึกษา 2544-2545

ลำดับที่	แหล่งของนักศึกษาต่างชาติ	จำนวน (คน)
1	อินเดีย	66,836
2	จีน	63,211
3	เกาหลีใต้	49,046
4	ญี่ปุ่น	46,810
5	ไต้หวัน	28,930
6	คานาดา	26,514
7	เม็กซิโก	12,518
8	ตุรกี	12,091
9	อินโดนีเซีย	11,614
10	ไทย	11,606

ที่มา : มติชน 19 พฤษภาคม 2546

นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์วินาศกรรมตึกเวิร์ลเทรด เซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องออกกฎหมายและระเบียบต่างๆ มากมายเพื่อรักษาความปลอดภัย มาตรการล่าสุดที่ได้ประกาศ ได้แก่ การเก็บ ข้อมูลอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติที่อยู่ใน สหรัฐอเมริกาโดยที่ไม่ทำให้เจ้าของข้อมูลได้ทราบ โดยสำนักงานสอบสวนสืบสวนกลางของสหรัฐอเมริกา หรือ เอฟ.บี.ไอ (F.B.I) ได้สั่งการให้ สถานศึกษาทุกแห่งได้ส่งข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ และนักศึกษาต่างชาติไปให้เพื่อตรวจสอบว่ามีความสัมพันธ์กับกลุ่มก่อการร้ายหรือไม่ ข้อมูลของแต่ละคนประกอบด้วย ชื่อ ที่อยู่ โทรศัพท์ สัญชาติ สถานที่เกิด วันเดือนปีเกิด และข้อมูล เกี่ยวกับการติดต่อกับชาวต่างชาติ โดยที่สถาน ศึกษาไม่ต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลได้ทราบ และ ข้อมูลเหล่านี้ถ้าหากพบว่าบุคคลใดจะก่อให้เกิด ผลกระทบกับความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาจะถูกดำเนินการต่อไป การดำเนินการเช่นนี้ของ สหรัฐอเมริกาจะค่อนข้างเข้มงวดกับนักศึกษา ต่างชาติจากประเทศแถบตะวันออกกลางค่อนข้าง มาก จึงทำให้นักศึกษาจากประเทศเหล่านี้ได้เดินทางไปศึกษา ในประเทศอื่นๆ แทน เช่น ยุโรป ออสเตรเลีย และ สิงคโปร์ จึงทำให้รายได้จาก นักศึกษาต่างชาติลดลงไปมาก

2. ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มี นักศึกษาต่างชาติเข้าไปศึกษาระดับต่างๆ เป็น จำนวนมาก และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะนี้มีย่านักศึกษาต่างชาติประมาณ 200,000 คน

ในจำนวนนี้ร้อยละ 80 เป็นนักศึกษาจาก ประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย ทำให้ออสเตรเลียมี รายได้จากนักศึกษาต่างชาติปีละประมาณ 1,083,000 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นรายได้จาก นักศึกษาจากทวีปเอเชีย ประมาณ 215,000 ล้านบาท นักศึกษาเหล่านี้เสียค่าเล่าเรียนโดยเฉลี่ย ภาคเรียนละ 860,000 บาท ทำให้รายได้จากนัก ศึกษาต่างชาติมีมากถึงร้อยละ 30 ของรายได้ ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ในมหาวิทยาลัย ต่างๆ มีย่านักศึกษาต่างชาติประมาณ ร้อยละ 18 เท่านั้น จึงนับได้ว่ารายได้จากนักศึกษาต่างชาติเป็น แหล่งรายได้ที่สำคัญของมหาวิทยาลัย และมี แนวโน้มจะมีนักศึกษาต่างชาติเพิ่มมากขึ้นทุกปี เพราะออสเตรเลียยังมีการประชาสัมพันธ์อย่าง ต่อเนื่องเพื่อชักจูงใจให้นักศึกษาต่างชาติเข้าไป ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ดีเยี่ยมของโลกใน ออสเตรเลีย ในการประชาสัมพันธ์แต่ละครั้ง รัฐบาลออสเตรเลียได้จัดอย่างยิ่งใหญ่ ทำให้ต้องใช้เงินจำนวนมาก เงินเหล่านี้ได้มาจากรายได้ ของนักศึกษาชาตินั้นเอง สำหรับในปี พ.ศ. 2546⁸ กระทรวงการคลังออสเตรเลีย ได้ประกาศ ให้เก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาของนักศึกษา ต่างชาติเพิ่มขึ้นอีกเพื่อนำรายได้เหล่านี้ไปใช้ ประชาสัมพันธ์ชักจูงใจเยาวชนในประเทศต่างๆ ให้เข้ามาศึกษาในออสเตรเลีย คาดว่าจะได้ค่า ธรรมเนียมการศึกษาเพิ่มขึ้นประมาณ 3,160 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ การ ศึกษาต่อในออสเตรเลียในแต่ละปีนั้น รัฐบาล ออสเตรเลียไม่ต้องเสียงบประมาณเลย เพราะได้ งบประมาณจากการขึ้นค่าธรรมเนียมการศึกษา ของนักศึกษาต่างชาติมาใช้จำนวนนั้นเอง

สำหรับในปี พ.ศ. 2546⁷ คาดว่ารายได้จากนักศึกษาต่างชาติจะลดลงเพราะการแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันหรือโรคซาร์ส (SARS) กล่าวคือ ในแต่ละปีจะมีนักศึกษาจากประเทศจีนประมาณ 90,000 คน ได้สมัครเข้าทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อจะเข้าไปศึกษาต่อในออสเตรเลีย แต่เนื่องจากจีนเป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันทำให้รัฐบาลออสเตรเลียประกาศยกเลิกการรับนักศึกษาจีนเข้าไปศึกษาในออสเตรเลียเป็นการชั่วคราวจนกว่าการแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันในจีนจะยุติการกระทำเช่นนี้แม้จะทำให้รายได้ลดลง แต่ก็ถือว่ามีความปลอดภัยต่อโรคดังกล่าว จึงถือว่าคุ้มค่าเป็นอย่างยิ่ง

3. เกาหลีใต้

เกาหลีใต้เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้เร่งปฏิรูประบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก จะได้เป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาต่างชาติไปเรียนที่เกาหลีใต้มากขึ้นด้วยจากการสำรวจคุณภาพของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลกมีมหาวิทยาลัยในเกาหลีใต้อยู่ในอันดับที่ 41 รัฐบาลเกาหลีใต้จึงได้กำหนดเป้าหมายภายใน 2 ปีข้างหน้าจะยกระดับมหาวิทยาลัยในประเทศให้อยู่ใน 20 อันดับแรกให้ได้¹⁰ ทั้งนี้ นายยุน เดก โซง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของเกาหลีใต้ประกาศให้สาธารณชนได้รับทราบว่ารัฐบาลเกาหลีใต้จะพัฒนามหาวิทยาลัยต่างๆ ให้มีการแข่งขันเพื่อก้าวขึ้นมาสู่มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของโลกให้ได้ ทั้งนี้รัฐบาลจะให้ความสนับสนุนด้านงบประมาณ

ต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น สำหรับอันดับแรกที่รัฐบาลจะดำเนินการก็คือสนับสนุนให้มีการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยภายในประเทศโดยเสนอโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ เช่น โครงการบีเค 21 (Brain Korea 21)¹⁰ เพื่อสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดได้พัฒนาศักยภาพในการวิจัยและการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพระดับโลก นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้มีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและบริษัทอุตสาหกรรมเพื่อก่อตั้งสมาคมพัฒนาอุตสาหกรรมด้านธุรกิจภูมิภาคอีกด้วย รัฐบาลมีนโยบายลดค่าเล่าเรียนของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้ประชาชนชาวเกาหลีใต้ได้มีโอกาสเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น ส่วนรายได้ที่มหาวิทยาลัยต้องสูญเสียไปจากการลดค่าเล่าเรียนครั้งนี้ จะได้รับงบประมาณของรัฐบาลชดเชย ทั้งนี้รัฐบาลเกาหลีใต้ได้เพิ่มงบประมาณด้านการศึกษาจาก 300,000 ล้านวอน เป็น 1,000,000 ล้านวอน ไว้แล้วทำให้เป็นที่คาดหวังว่าในอนาคตเกาหลีใต้จะเป็นอีกประเทศหนึ่งที่จะมีนักศึกษาต่างชาติเข้าไปศึกษาเล่าเรียนเป็นจำนวนมากและสร้างรายได้จากการศึกษาได้มาก เช่นเดียวกัน

4. สิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นประเทศผู้นำมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและได้วางพื้นฐานของการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานจนทำให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางด้านพาณิชยกรรมและการเงินของเอเชีย สิงคโปร์กลายเป็นประเทศร่ำรวยอย่างมหาศาล เป็นผลให้ประชากรสิงคโปร์มีรายได้สูง ผลของการพัฒนาประเทศดังกล่าวแล้ว

ทำให้สิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศพัฒนาไปแล้ว

แม้ว่าสิงคโปร์จะได้รับการยอมรับแล้วว่าเป็นประเทศในกลุ่ม “ประเทศพัฒนา” ของโลก แล้วก็ตามแต่สิงคโปร์ก็ยังพัฒนาในด้านอื่นๆ ที่คิดว่ายังไม่ทัดเทียมประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกาต่อไปอีกมากมาย โดยเฉพาะในด้านการศึกษา โดยหวังว่าถ้าหากสิงคโปร์ได้พัฒนาการศึกษาได้ดีแล้วจะมีนักศึกษาจากทั่วโลกเดินทางมาเรียนที่สิงคโปร์เป็นจำนวนมากจะทำให้มีรายได้เข้าสู่ประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาทรัฐบาลสิงคโปร์จึงมีนโยบายที่จะร่วมมือกับสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงในทุกภูมิภาคของโลกให้มาจัดตั้งมหาวิทยาลัยในสิงคโปร์ โดยรัฐบาลสิงคโปร์จะให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในด้านต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้สิงคโปร์กลายเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติให้ได้ภายในทศวรรษนี้

การที่สิงคโปร์มีแนวคิดเช่นนี้เนื่องจากมีข้อมูลว่า ในปัจจุบันมีนักศึกษาประเทศต่างๆ เดินทางไปศึกษาในต่างประเทศมากกว่า 1,800,000 คน และนักศึกษาต่างชาติเหล่านี้ร้อยละ 45 เป็นของประเทศต่างๆ ในเอเชีย และส่วนมากเป็นนักศึกษาจากจีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และมาเลเซีย และมีแนวโน้มจะขยายเพิ่มขึ้นอีกภายใน 15-20 ปีข้างหน้าจึงถือว่าตลาดการศึกษานานาชาติของเอเชียมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ถ้าหากทำให้นักศึกษาต่างชาติได้เข้าไปศึกษาในสิงคโปร์ก็จะช่วยเพิ่มรายได้อีกปีละหลายหมื่นล้านบาท

ด้วยเหตุนี้สิงคโปร์จึงได้จัดทำความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในสิงคโปร์และสถาบันเทคโนโลยีแห่งแมสซาชูเซตส์ไปแล้ว เพื่อพัฒนาการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสิงคโปร์ให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับสหรัฐอเมริกา และกำลังจัดทำความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาครั้งนี้ด้วย เช่น การจัดตั้งมหาวิทยาลัยนานาชาติในสิงคโปร์ ฯลฯ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาของสิงคโปร์ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วจนเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ ทั้งนี้ สิงคโปร์ได้ตั้งเป้าหมายว่าภายในไม่กี่ปีนี้สิงคโปร์จะต้องเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติของโลกในภูมิภาคเอเชียอย่างแน่นอน และเมื่อวันนั้นมาถึงจะมีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะนักศึกษาจากมาเลเซีย จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เพราะสิงคโปร์มีความได้เปรียบหลายประการ เช่น มีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมคล้ายคลึงกันอยู่ไม่ไกลจากภูมิลำเนาของนักศึกษาต่างชาติ ทำให้นักศึกษาต่างชาติสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากนอกจากนี้ยังมีความปลอดภัยค่อนข้างสูงเนื่องจากไม่มีปัญหาด้านการก่อการร้ายเป็นต้น ถ้าหากสิงคโปร์ทำได้สำเร็จตามที่คาดหวังไว้แล้วนี้คาดว่าจะทำให้ประเทศมีรายได้จากการศึกษาอย่างมหาศาลเชื่อกันว่าจะมีเงินหมุนเวียนจากนักศึกษาต่างชาติสูงกว่าผลผลิตมวลรวมภายในประเทศหรือจีดีพี (GDP) อีกด้วย

5. ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยในประเทศไทยทั้งของรัฐและเอกชนก็พยายามพัฒนาการศึกษาเพื่อรับ

นักศึกษาต่างชาติเช่นกัน ทำให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ได้เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติกันมากมายหลายหลักสูตร สำหรับจำนวนนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทยนั้น นางสิริกร มณีรินทร์ รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เปิดเผยเมื่อ เดือน มิถุนายน 2546 ว่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ได้รับทราบรายงานจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของไทยในปีการศึกษา 2545 ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้รายงานไว้มีจำนวน 4,343 คน เป็นนักศึกษาต่างชาติจากจีน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ เวียดนาม พม่า อินเดียและญี่ปุ่น (ตารางที่ 3) ส่วนมหาวิทยาลัยที่นักศึกษา ต่างชาติเข้าศึกษา มากที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รองลงมา

ได้แก่ มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ตารางที่ 4) ส่วนสาขาวิชาที่ นักศึกษาต่างชาติเลือกเรียนมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ บริหารธุรกิจ วิศวกรรมศาสตร์ ธุรกิจระหว่าง ประเทศ วิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ (ตารางที่ 5) สำหรับรายได้จากนักศึกษาต่างชาติเหล่านี้ปีละไม่ต่ำกว่า 2,171 ล้านบาท ส่วนในปีการศึกษา 2546 คาดว่าจะมีนักศึกษา ต่างชาติเข้ามาเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 4,962 คน และจะมีรายได้เข้าประเทศประมาณ 2,481 ล้านบาท และในปีการศึกษา 2547 มีนักศึกษาต่างชาติติดต่อเข้ามาเรียนแล้ว 5,650 คน คาดว่าจะมี รายได้เข้าประเทศประมาณ 2,825 ล้านบาท¹³

ตารางที่ 3 สัญชาติของนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยมากที่สุด 10 อันดับแรก ปีการศึกษา 2545

ลำดับที่	สัญชาติ	จำนวน	ร้อยละ
1	จีน	946	21.8
2	เวียดนาม	619	14.2
3	พม่า	380	8.8
4	อินเดีย	246	5.7
5	ญี่ปุ่น	191	4.4
6	บังคลาเทศ	182	4.2
7	เนปาล	181	4.2
8	ไต้หวัน	168	3.9
9	สหรัฐอเมริกา	147	3.4
10	ลาว	131	3.0

ที่มา : มติชน 15 กรกฎาคม 2546

ตารางที่ 4 สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่มีนักศึกษาต่างชาติมากที่สุด 10 อันดับแรก ปีการศึกษา 2545

ลำดับ ที่	สถาบันอุดมศึกษา	นักศึกษาต่างชาติ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	1,779	41.0
2	สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย	1,004	23.2
3	มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย)	317	7.3
4	มหาวิทยาลัยมหิดล	264	6.1
5	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	147	3.4
6	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	131	3.0
7	มหาวิทยาลัยสยาม	122	2.8
8	มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ	92	2.1
9	มหาวิทยาลัยพายัพ	77	1.8
10	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	59	1.4

ที่มา : มติชน 15 กรกฎาคม 2546

ตารางที่ 5 สาขาวิชาหรือคณะที่นักศึกษาต่างชาติในประเทศไทยเลือกเรียนมากที่สุด 10 อันดับแรก ปีการศึกษา 2545

ลำดับที่	สาขา/ คณะ	จำนวน	ร้อยละ
1	บริหารธุรกิจ	1,477	34.0
2	วิศวกรรมศาสตร์	549	12.5
3	ธุรกิจระหว่างประเทศ	340	7.8
4	วิทยาศาสตร์	236	5.4
5	ศิลปศาสตร์	168	3.9
6	มนุษยศาสตร์	112	2.6
7	วิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์	111	2.6
8	บัณฑิตวิทยาลัย	79	1.8
9	วิทยาการคอมพิวเตอร์	70	1.6
10	สังคมศาสตร์	65	1.5

ที่มา : มติชน 15 กรกฎาคม 2546

อย่างไรก็ตาม มีมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้เน้นการรับนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อไม่นานมานี้ ศาสตราจารย์นายแพทย์พรชัย มาตังคสมบัติ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล^๑ ได้ให้ข้อมูลว่ามี นักศึกษาต่างชาติประมาณ 400 คน จากประเทศต่าง ๆ 40 ประเทศที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหิดล การที่มีนักศึกษาต่างชาติเป็นจำนวนมาก เพราะมหาวิทยาลัยมหิดลมีหลักสูตรนานาชาติที่ได้รับการยอมรับหลายหลักสูตร เช่น หลักสูตรวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและชีวการแพทย์ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ หลักสูตรเวชศาสตร์เขตร้อนจะมีนักศึกษาต่างชาตินิยมเข้ามาศึกษามากเป็นอันดับหนึ่งของโลก แม้ว่าจะมีมหาวิทยาลัยที่เป็นคู่แข่งหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยลิเวอร์พูลและมหาวิทยาลัยลอนดอนของอังกฤษ และมหาวิทยาลัยทูเริน ของสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรพัฒนาสาธารณสุขอาเซียนที่รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสนับสนุน รวมทั้งหลักสูตรสิทธิมนุษยชนที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยสวีเดน และมหาวิทยาลัยเพื่อสันติภาพของสหประชาชาติก็มีนักศึกษาต่างชาติสนใจเรียนเป็นจำนวนมากและที่ผ่านมามีปรากฏว่าหลักสูตรนานาชาติเหล่านี้ได้รับความนิยมจากนักศึกษาต่างชาติมากจนบางที่นักศึกษาไทยเข้าเรียนไม่พอได้ ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดลจึงมีนโยบายว่าในหลักสูตรนานาชาติทุกหลักสูตรขอให้ มีนักศึกษาไทยอยู่บ้างเพราะประโยชน์ที่จะได้รับก็คือทำให้คนไทยได้ทำงานร่วมกับคนต่างชาติ ซึ่งจะทำให้เกิดความสนิทสนมเข้าใจกันดี และเป็นพื้นฐานของสันติภาพในระยะยาว

สำหรับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ของไทยก็เริ่มมีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะนักศึกษาจากประเทศในทวีปเอเชีย จึงเชื่อว่าในอนาคตประเทศไทยจะมีรายได้จากนักศึกษาต่างชาติจำนวนไม่น้อยทีเดียว

ประเทศไทยมีระบบการศึกษาที่ดี

การที่ประเทศต่างๆ ได้พยายามพัฒนาการศึกษาเพื่อชักจูงนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเล่าเรียนเป็นการหารายได้เข้าประเทศดังกล่าวแล้ว ทำให้มีข้อสงสัยกันประการหนึ่งว่าประเทศไทยมีระบบการศึกษาที่ดีที่สุดกันแน่ หรือสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ดีที่สุดในโลกใช่หรือไม่

การที่คนรุ่นใหม่จำนวนมากมุ่งหวังไปศึกษาในสหรัฐอเมริกาก็เพราะมีความคิดเดิมๆ อยู่ว่า การศึกษาในสหรัฐอเมริกาจะต้องดีที่สุดในโลก ถ้าได้มีโอกาสไปศึกษาในสหรัฐอเมริกา ก็จะทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆ อย่างมากด้วย แต่ในขณะนี้ไม่เป็นดังเช่นที่คิดกันแล้ว เพราะเมื่อไม่นานมานี้กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ^{๑๑} ได้รายงานผลการศึกษาคณาภพระบบการศึกษาของประเทศทั่วโลก จำนวน 24 ประเทศ ระยะเวลาที่ศึกษาดังกล่าวช่วงก่อน พ.ศ. 2544 จนถึง พ.ศ. 2544 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุ 14-15 ปี และศึกษาความรู้ความสามารถ ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยผลที่ได้จะให้ภาพรวมที่เปรียบเทียบกับกว้างๆ เกี่ยวกับการจัดระบบการศึกษาในแต่ละประเทศว่าเป็นอย่างไร ทั้งนี้

ไม่ได้นำผลมาประเมินว่ามีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับชั้นต่างๆ เป็นจำนวนเท่าใด แต่จะประเมินว่านักเรียนที่สำเร็จการศึกษาของแต่ละประเทศมีความรู้ความสามารถด้านใดบ้าง ผลการศึกษาพบว่านักเรียนจากประเทศเกาหลีได้สามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบได้สูงสุด รองลงมาได้แก่ นักเรียนจากญี่ปุ่น ส่วนสหรัฐอเมริกาและเยอรมันแม้จะมีระบบการศึกษาที่เชื่อกันว่าเข้มแข็งอย่างมากปรากฏว่านักเรียนทำคะแนนจากแบบทดสอบได้ไม่ดี่นักโดยนักเรียนจากสหรัฐอเมริกาได้คะแนนอยู่ในลำดับที่ 18 และเยอรมันอยู่ในลำดับที่ 19 แสดงให้เห็นว่าเกาหลีได้เป็นประเทศที่มีระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนระบบการศึกษาในสหรัฐอเมริกายังไม่ดี่นัก เพราะมีความหลากหลายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทำให้มีปัญหาช่องว่างในสังคมอยู่มากส่วนระบบการศึกษาในเยอรมันก็ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากได้มีการเน้นการเรียนวิชาชีพให้แก่เด็กตั้งแต่อายุน้อยๆ อาจทำให้เด็กขาดประสบการณ์หลายอย่างจึงส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตในภายหลังที่สำเร็จการศึกษาแล้ว

อย่างไรก็ตามกองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติได้เน้นว่ากรณีศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มุ่งเน้นให้เห็นถึงความล้มเหลวของระบบการศึกษาในประเทศนั้นๆ แต่มุ่งเน้นให้มีการปรับเปลี่ยนของสถาบันครอบครัวโดยต้องการให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาให้กับเด็กเพื่อเป็นการปูพื้น

ฐานทางการศึกษาเพราะการเรียนรู้ของเด็กจะเริ่มตั้งแต่แรกเกิดและสามารถเสริมสร้างให้เข้มแข็งได้ด้วยความรักและสภาพแวดล้อมนอกจากนี้พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเด็กรวมทั้งระดับความรู้ของพ่อแม่ยังเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาของเด็กอีกด้วย

ได้มีข้อสงสัยกันมากกว่าสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่เจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้านโดยเฉพาะด้านการศึกษาจนมีนักศึกษาต่างชาติ เดินทางเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่จะมีนักศึกษามาอเมริกันเดินทางไปศึกษาในต่างประเทศบ้างหรือไม่ ซึ่งสถาบันการศึกษานานาชาติในสหรัฐอเมริกาได้รายงานว่ ในแต่ละปีมีนักศึกษามาอเมริกันเดินทางไปศึกษาในต่างประเทศจำนวนมากเช่นกัน แม้ว่าจะมีเหตุการณ์วินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 ขึ้นก็ตาม โดยในปีการศึกษา 2544-2545 มีนักศึกษามาอเมริกันไปศึกษาต่างประเทศ 154,168 คน และ 10 อันดับแรกของประเทศที่ไปศึกษามากที่สุด ได้แก่ อังกฤษ รองลงมาได้แก่ อิตาลี สเปน ฝรั่งเศส เม็กซิโก ออสเตรเลีย เยอรมัน ไอร์แลนด์ คอสตาริกาและจีน (ตารางที่ 6) เมื่อเทียบกับสิบปีที่ผ่านมา มีนักศึกษามาอเมริกันเดินทางไปศึกษาต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า สำหรับสาขาวิชาที่เลือกเรียนมากที่สุด ได้แก่ สังคมวิทยา (ร้อยละ 20) บริหารธุรกิจ (ร้อยละ 18) มานุษยวิทยา (ร้อยละ 18) ศิลปศาสตร์ (ร้อยละ 9) และภาษา (ร้อยละ 8)

ตารางที่ 6 ประเทศที่นักศึกษาอเมริกันไปศึกษาต่อมากที่สุด 10 อันดับแรก ปีการศึกษา 2544-2545

ลำดับที่	สาขา/ คณะ	จำนวน
1	อังกฤษ	30,289
2	อิตาลี	16,127
3	สเปน	16,016
4	ฝรั่งเศส	11,905
5	เม็กซิโก	8,360
6	ออสเตรเลีย	8,066
7	เยอรมัน	5,116
8	ไอร์แลนด์	3,973
9	คอซตาริกา	3,641
10	จีน	2,942

ที่มา :มติชน 19 พฤษภาคม 2546

จากข้อมูลดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันระบบการศึกษาของเกาหลีใต้ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพสูงที่สุดในโลก ส่วนระบบการศึกษาของสหรัฐอเมริกาได้ดีเลิศตามที่เข้าใจกันแล้วทำให้ในแต่ละปีมีนักศึกษา อเมริกันเดินทางไปศึกษาหาความรู้ในต่างประเทศจำนวนมากเช่นกัน จึงขอให้ท่านที่ต้องการไปศึกษาในสหรัฐอเมริกาได้นำข้อมูลนี้ไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจ เพื่อจะได้มีโอกาสเลือกสถานศึกษาในประเทศต่างๆ ได้ดีที่สุดอีกด้วยครับ

สำหรับประเทศไทยในขณะนี้ได้มีการปฏิรูปการศึกษาแต่ก็ยังไม่ค่อยเรียบร้อยเท่าไรนัก การทวงสิทธิการศึกษาหลายท่านก็ถูกพรรคฝ่ายค้านอภิปรายไม่ไว้วางใจ ทำให้น่าเป็นห่วงว่าประเทศของเราจะปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ทันเวลาหรือไม่ เพราะถ้าปล่อยให้การปฏิรูปการศึกษาเนิ่นนานออกไปมากเท่าใดก็ยิ่งก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ประเทศชาติมากขึ้นด้วยครับ

เอกสารอ้างอิง

1. มติชน 19 กันยายน 2545
2. มติชน 30 กันยายน 2545
3. มติชน 27 พฤศจิกายน 2545
4. มติชน 8 มกราคม 2546
5. มติชน 23 มกราคม 2546
6. มติชน 7 พฤษภาคม 2546
7. มติชน 13 พฤษภาคม 2546
8. มติชน 15 พฤษภาคม 2546
9. มติชน 19 พฤษภาคม 2546
10. มติชน 23 พฤษภาคม 2546
11. มติชน 27 พฤษภาคม 2546
12. มติชน 6 มิถุนายน 2546
13. มติชน 15 กรกฎาคม 2546

